

УДК 330.8:338.1

[https://doi.org/10.33296/2707-0654-17\(34\)-10](https://doi.org/10.33296/2707-0654-17(34)-10)

ПРОХОРОВА ВІКТОРІЯ

доктор економічних наук, професор,
завідувачка кафедри економіки та менеджменту,
Українська інженерно-педагогічна академія,
м. Харків, Україна

ORCIDiD: <https://orcid.org/0000-0003-2552-2131>

ЗАЙЦЕВА АННА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних
відносин імені Артура Голікова,
Харківський національний університет

ім. В.Н. Каразіна,

м. Харків, Україна

ORCIDiD: <https://orcid.org/0000-0003-0818-7853>

**ПОБУДОВА КОНФІГУРАЦІЇ БІЗНЕС ІДЕОЛОГІЇ НОВАТОРСЬКОГО
ТИПУ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ**

Анотація. Завдяки ідеологічній орієнтації, управління розвитком стає не лише системою прийняття рішень, але і засобом створення унікального образу підприємств на ринку. Це важливо, оскільки конкурентоспроможність та стійкість ґрунтуються на розумінні власної ідеології; це впливає на рішення, культуру та стратегії, створюючи основу для інтелектуального сприйняття та втілення стратегічної мети управління розвитком. Ідеологічний підхід в управлінні розвитком також сприяє адаптації до змін у зовнішньому середовищі. Заснований на конкретних цінностях та принципах, він дозволяє адекватно реагувати на виклики та можливості, забезпечуючи консистентність у прийнятті рішень у нових умовах. Новаторські бізнес-ідеології визначають сучасний підхід до створення та розвитку підприємств. Перш за все, це вимагає розуміння того, що ідеологія визначає цінності та цілі організації. У побудові конфігурації бізнес-ідеології новаторського типу важливо звертати увагу на гнучкість та адаптивність, готовність швидко реагувати на зміни у ринкових умовах та технологічному прогресі. Ідеологічний підхід до управління розвитком забезпечує єдність та цілісність дій. Він стимулює формування інтелектуального сприйняття спільної стратегічної мети серед керівників та персоналу, забезпечуючи відсутність розбіжностей у розумінні та виконанні завдань. Ідеологія впливає на формування корпоративної культури, що визначає, як співробітники сприймають та втілюють стратегічні завдання. Це робить інтелектуальний аспект управління розвитком більш збалансованим та адаптованим до потреб сучасного бізнесу.

© Українська інженерно-педагогічна академія

© ГО «Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами»

© Прохорова В., Зайцева А.

Побудова конфігурації бізнес-ідеології новаторського типу – це багатоплановий процес, що включає в себе ряд стратегій та практик для досягнення успіху в сучасному бізнес-світі.

Ключові слова: побудова, конфігурація, бізнес-ідеологія новаторського типу, процесний підхід, управління, розвиток, підприємство.

Вступ. Будь-яка ідеологія, що супроводжує певний процес, обумовлена особливостями історичного та соціально-економічного формату, формується як цілісна система реакцій, що є відповіддю на виклики перманентних криз сьогодення, змінюючи ціннісно-орієнтовану основу суспільного життя. Ідеологія здатна впливати на дію обставин різної етіології походження, трансформувати та корегувати сприйняття інформаційно-аналітичного масиву даних, які в певному просторово-процесному вимірі стратегічно визначають напрям розвитку процесів та явищ, за умов, що ідеологія має ознаки потужного впливу на кінцевий результат реалізації певного процесу, утворюючи простір ідеологічного впливу.

Аналіз останніх досліджень. Серед авторів фундаментальних досліджень з методології та теорії ідеології слід відзначити праці Р. Барта [1], Н. Лумана [5], К. Мангайма [6], К. Маркса [7], Ф. Енгельса [7], М. Фуко [10]. У сучасній вітчизняній управлінській думці питання ідеології управління досліджуються у працях Божанової О. В. [3], Глушко Т. П. [4], Стадник В. В. [9], Щурова І. В. [11] та ін.

Метою роботи є розробка науково-практичного підходу до побудови конфігурації бізнес ідеології новаторського типу в управління розвитком підприємств на основі процесного підходу.

Викладення основного матеріалу. Процеси регулювання в контексті державної економічної політики мають відігравати вирішальну роль та визначати кінцевий результат управлінського процесу. Це повинно відбуватися у тісному взаємозв'язку з формуванням інституціональних основ процесу розвитку економічного середовища та соціально-економічних інституцій, оскільки побудова нового формату інноваційної діяльності у країні

безпосередньо корелює з побудовою сучасної моделі ведення бізнесу як креативного інструменту новаторського типу.

Держава в умовах трансформаційних процесів забезпечує оптимально-векторальну інтеграцію управлінських впливів: є інститутом підтримки інновацій та безпосередньо новатором, оскільки сама продукує інституціональні інновації, без яких взагалі неможливо уявити інноваційний розвиток і економічне зростання країни.

У концепціях інституціонального змісту наголошується на опосередкованості інновацій інституціональним середовищем. Поняття «інституціональне середовище» охоплює сукупність основоположних соціальних, політичних, юридичних і економічних правил, які визначають рамки людської поведінки і утворюють базис для виробництва, обміну і розподілу. Інституціональне середовище формує умови, які сприяють або не сприяють інноваційній діяльності. Розвиненість соціально-економічних інститутів, якість функцій, що ними виконуються, здійснюють вагомий вплив на формування очікувань підприємців, а значить, і на інновації [8].

В практичній площині інституційне новаторства доцільно розглядати крізь призму процесів дифузії результатів його реалізації та синергії очікуваних ефектів, що обумовлено інституційною інерцією та інституційною еволюцією.

Стратегічне визначення траєкторії розвитку підприємств відбувається з урахуванням особливостей національної економіки, держави та суспільної свідомості, враховуючи короткострокові та довгострокові прогнозовані параметри цього розвитку, які перманентно корегуються під впливом ідеологічного простору уніфікованого характеру як рефлексивної реакції бізнесу на соціально-економічні реалії (рис. 1).

У найзагальнішому розумінні під ідеологією слід розуміти систематизовану сукупність ідей, істотною ознакою яких є функціональний зв'язок із інтересами та прагненнями соціальних структур.

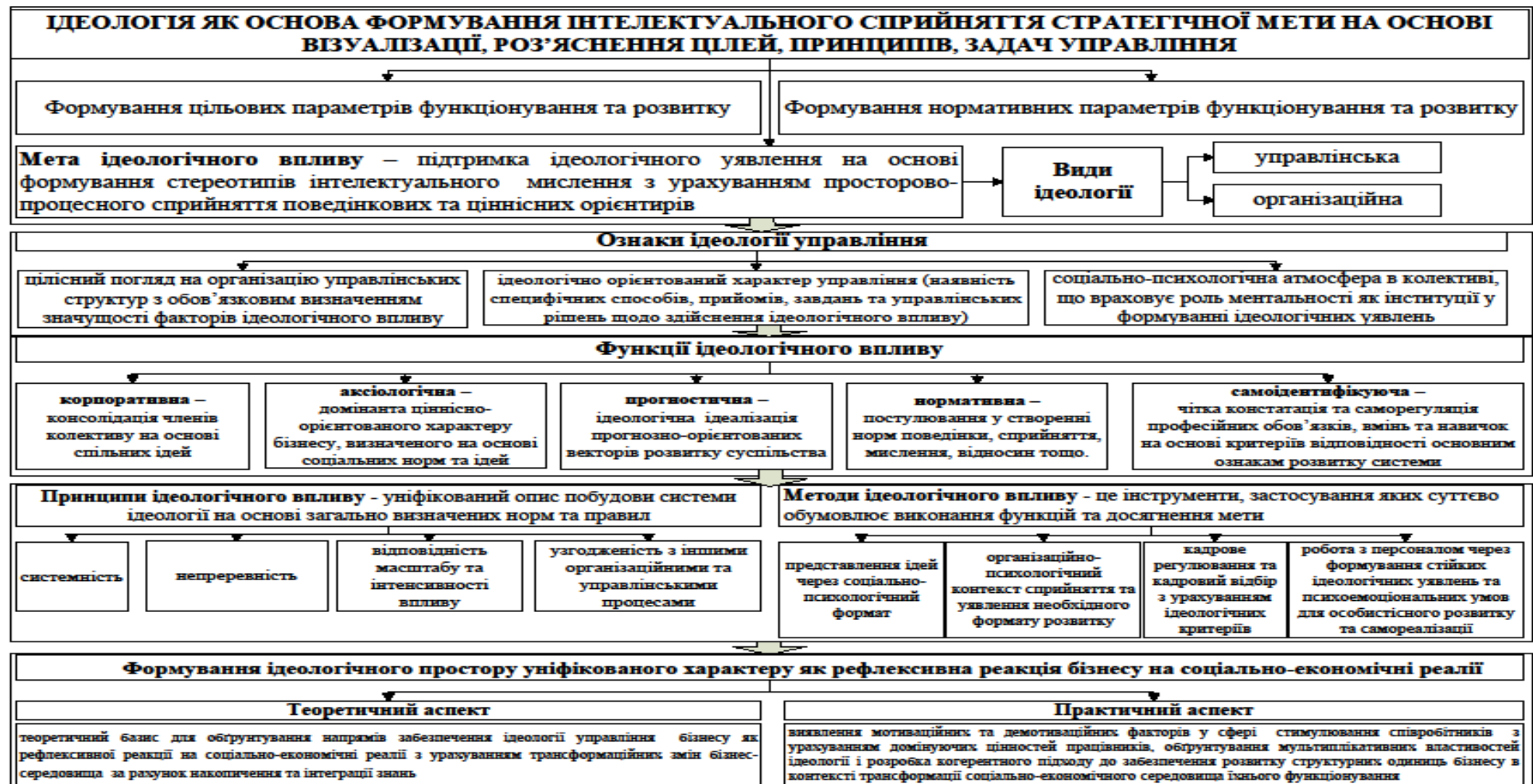

Рис. 1. Теоретичні та прикладні аспекти формування ідеологічного простору уніфікованого характеру як рефлексивної реакції бізнесу на соціально-економічні реалії [2]

© Українська інженерно-педагогічна академія

© ГО «Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами»

© Прохорова В., Зайцева А.

Система ідей виражає ставлення до дійсності, а також погляди, інтереси, цілі, наміри політичних суб'єктів, конкретних соціальних груп, поколінь, суспільних рухів, партій, етнічних груп і класів [11].

Основні принципи такої ідеології включають в себе постійну інноваційність, де стимулюють та підтримують творчий підхід своїх співробітників. Також важливо враховувати етичність та відповідальність, що сприяє позитивному іміджу та взаємовідносинам зі споживачами та іншими стейкхолдерами.

Ключовою складовою бізнес-ідеології новаторського типу є впровадження цифрових технологій та зосередження на створенні цінності для клієнтів. Застосування інтелектуальних технологій та аналіз даних може допомогти покращити свої продукти та послуги, а також забезпечити перевагу на ринку.

Побудова конфігурації бізнес-ідеології новаторського типу вимагає від підприємства постійного оновлення та готовності до змін, щоб ефективно конкурувати в сучасному бізнес-середовищі. У цьому контексті важливо акцентувати увагу на створенні корпоративної культури, що сприяє творчості та інноваціям. Доцільно впроваджувати механізми стимулювання ідей та співпрацювати з внутрішніми командами, а також зовнішніми експертами, для досягнення новаторських рішень. Необхідно також враховувати соціальні та екологічні аспекти у діяльності підприємств, що дозволяє побудувати сталі відносини з громадськістю та відповідати сучасним стандартам відповідальності бізнесу.

Забезпечення участі співробітників у процесах прийняття рішень та надання їм можливості виявити свій потенціал є ще однією ключовою складовою. Це може включати в себе програми навчання та розвитку, що дозволяють персоналу розкривати свої таланти та вносити вагомий внесок у розвиток компанії. Загалом, побудова конфігурації бізнес-ідеології

© Українська інженерно-педагогічна академія

© ГО «Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами»

© Прохорова В., Зайцева А.

новаторського типу – це постійний процес, що вимагає від менеджменту підприємств гнучкості, відкритості до змін та визначеності у досягненні високих стандартів якості та ефективності. Крім того, ефективна комунікація внутрішньої і зовнішньої грає важливу роль у побудові бізнес-ідеології новаторського типу. Необхідно встановити механізми для обміну ідеями, знанням та досвідом серед своїх співробітників, а також будувати відкритий діалог з клієнтами та партнерами.

Важливо враховувати розвиток лідерського потенціалу усередині компанії, щоб забезпечити високий рівень мотивації та залучення співробітників. Лідери повинні бути прикладом новаторського мислення та готовність вести команду через виклики і зміни. Необхідно також активно досліджувати ринок та конкурентні переваги, щоб адаптувати бізнес-ідеологію до динамічного середовища. Використання аналітики та стратегічного планування дозволяє оперативно реагувати на зміни та забезпечувати стабільний розвиток.

В сучасних економічних реаліях бізнесу важливо акцентувати увагу на забезпеченні сталого розвитку у бізнес-ідеології новаторського типу. Інтеграція принципів екологічної стійкості та соціальної відповідальності допомагає будувати довгострокові відносини з клієнтами та співробітниками, а також знижує вплив на навколишнє середовище. Ключовим елементом є розвиток глобальної перспективи в діяльності компанії. Здатність адаптуватися до міжнародних ринків, розуміння культурних різниць та використання глобальних можливостей сприяє створенню конкурентоспроможного новаторського бізнесу.

Важливо вдосконалювати процеси управління та використовувати передові технології для оптимізації бізнес-процесів, що дозволяє забезпечити ефективну роботу підприємств та відповідати високим стандартам якості. Це

вимагає поєднання стратегічного бачення, технологічної першості та соціальної відповідальності для досягнення сталого успіху у сучасному бізнес-середовищі.

Крім того, актуально встановлювати системи внутрішнього контролю та забезпечення якості, що дозволяють компанії не лише впроваджувати ідеї, а й ефективно втілювати їх у реальність. Це включає постійний моніторинг процесів, залучення зовнішніх експертів для оцінки ефективності та постійне вдосконалення стратегій.

Підтримка інноваційного духу також повинна знаходити відображення в системах винагородження та визнання співробітників. Створення стимулюючого середовища, де кожен член команди може внести свій внесок, сприяє творчому мисленню та новаторським ідеям. Забезпечення кількісної та якісної оцінки результатів діяльності дозволяє компанії точно визначати свої успіхи та слабкі місця, щоб швидко реагувати та коригувати стратегії.

В сучасних умовах цифровізації доцільно враховувати також аспекти кібербезпеки, оскільки інтеграція технологій нерідко супроводжується збільшеним ризиком. Захист від кіберзагроз та надійність систем стають невід'ємною частиною новаторської бізнес-ідеології. Зосередження на розвитку персоналу сприяє створенню внутрішнього резерву талантів та утриманню конкурентоспроможного переваги на ринку праці.

Постійна адаптація, відкритість до інновацій та готовність до взаємодії з широким спектром стейкхолдерів є ключовими елементами у вдосконаленні конфігурації бізнес-ідеології новаторського типу. Поглиблення в дослідження власного ринку та визначення унікальних точок відсутності дозволяє підприємству зберігати свою індивідуальність та конкурентоспроможність. Розуміння потреб та очікувань клієнтів є важливим елементом формування продуктів та послуг, які відповідають реальним ринковим вимогам. Ефективне управління ризиками та готовність до невизначеності дозволяють адаптуватися до змін в бізнес-середовищі. Створення гнучких стратегій та реагування на

ризиків роблять підприємство менш вразливою до негативних впливів зовнішніх факторів. Крім того, розвиток механізмів збору та аналізу даних дозволяє компанії отримувати цінні інсайти для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень. Використання штучного інтелекту та машинного навчання може полегшити цей процес і покращити якість прийнятих рішень.

Неперервний розвиток та інновації в усіх сферах діяльності, від продукції до управління, є основними складовими успіху компанії, яка прагне побудувати конфігурацію бізнес-ідеології новаторського типу. Безперечно, додатковий аспект – це підтримка екологічної сталості та зеленого підходу. Включення принципів відповідального виробництва, використання енергоефективних технологій та управління відходами стає важливим компонентом новаторської бізнес-ідеології, яка враховує екологічні вимоги та сприяє сталому розвитку. Також, акцентування на інклюзивності та різноманітності в робочому оточенні допомагає в створенні творчого середовища, де різні перспективи та досвід об'єднуються для генерації інноваційних ідей.

Забезпечення відкритості до зворотного зв'язку від клієнтів та партнерів є ще однією важливою складовою. Послухати потреби ринку та адаптуватися до них дозволяє компанії залишатися реактивною та актуальною в своїй галузі.

Ідеологія, як керівний принцип та навіть філософія, відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні інтелектуального сприйняття стратегічної мети управління розвитком. Цей підхід визначає основні цінності та переконання, які визначають поведінку та рішення на всіх рівнях організації діяльності підприємств, що об'єктивно обумовлює доцільність побудови конфігурації бізнес ідеології управління на основі процесного підходу (рис. 2).

На перший погляд, ідеологія може здатися абстрактною концепцією, але насправді вона служить орієнтиром, за яким керівництво та персонал визначають стратегічні цілі, тактику, стратегію та концепцію розвитку.

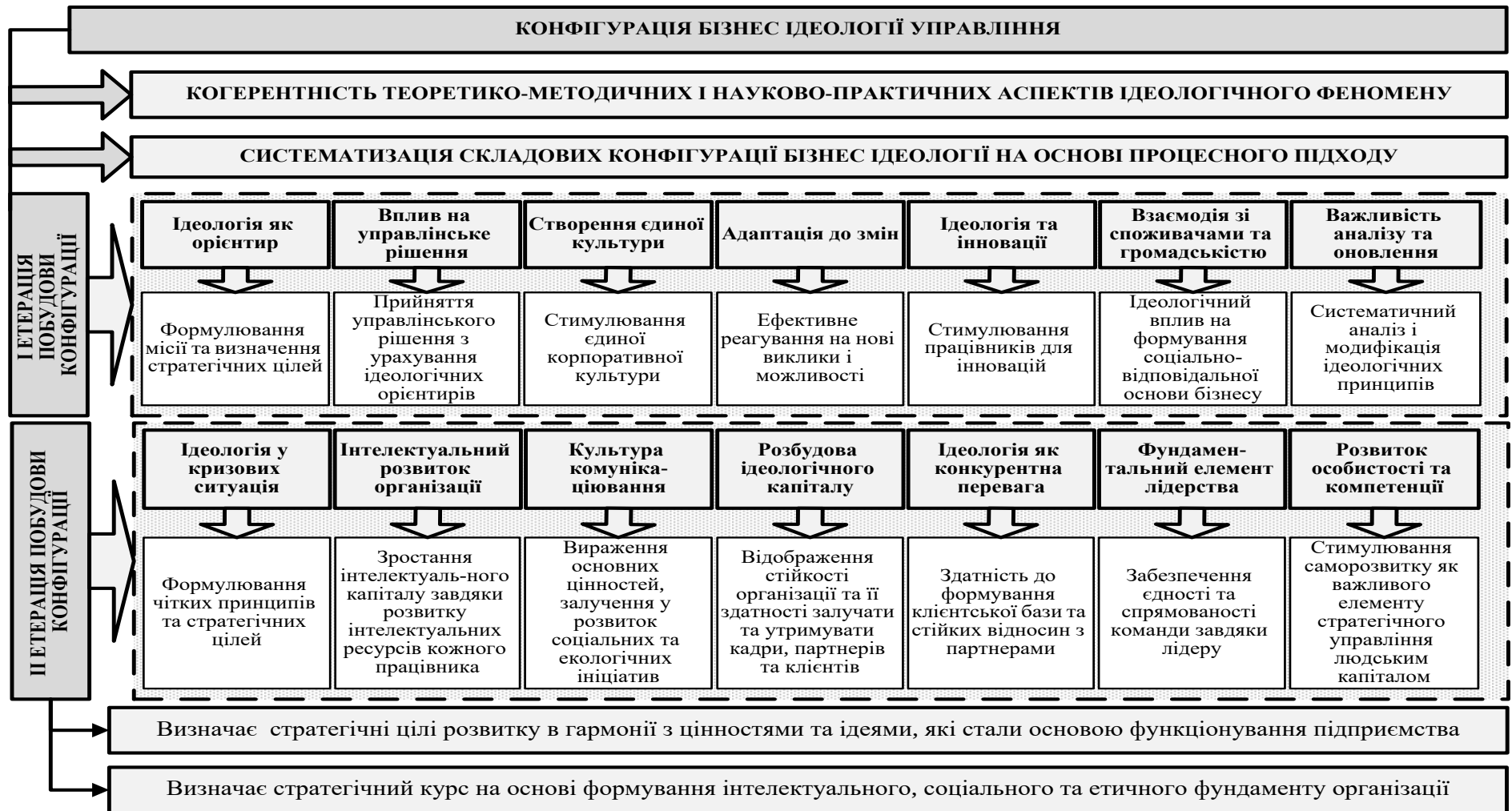

Рис. 2. Побудова конфігурації бізнес ідеології управління на основі процесного підходу

Це є основою для формулювання місії та визначення стратегічного вектору розвитку.

Ідеологічна спрямованість визначає спосіб, яким управління як система приймає рішення. Наприклад, якщо основним принципом є соціальна відповідальність, це може впливати на вибір проектів та партнерства. Ідеологія стає «фільтром», через який проходять всі стратегічні вирішення, забезпечуючи їхню відповідність цілям організації.

Ідеологія є платформою, що об'єднує колектив. Коли співробітники розуміють та поділяють основні цінності, це стимулює формування єдиної корпоративної культури., що, в свою чергу, полегшує комунікацію та співпрацю, та є ключовими аспектами стратегічного управління розвитком.

Процес формування ідеологічної риторики також вимагає гнучкості та адаптації. Оскільки зовнішнє середовище постійно змінюється, важливо періодично переглядати та оновлювати ідеологічні засади, що дозволяє керівництву підприємств ефективно реагувати на нові виклики та можливості, зберігаючи при цьому свою ідентичність та цілісність.

Ідеологія сприяє створенню стимулів для інновацій. Коли працівники відчують, що їхні ідеї та ініціативи співзвучні ідеології компанії, вони більш схильні до творчості та внесення унікальних внесків у процеси розвитку. Ідеологія не тільки формує внутрішню культуру організації, але також впливає на її зовнішню репутацію. Підприємства, чітко дотримуючись ідеологічних принципів, будують довіру серед споживачів та стають більш привабливими для громадськості.

Ідеологія відіграє важливу роль у формуванні інтелектуального сприйняття стратегічної мети управління розвитком. Вона є невід'ємною частиною організаційного середовища, визначаючи цінності, пріоритети та мети, які орієнтують управлінський процес. Вона визначає основні принципи,

на яких ґрунтується стратегічне управління розвитком; які цінності є важливими для організації та які цілі слід досягти. Це визначає інтелектуальний фундамент для розробки стратегії, направленої на досягнення конкретних результатів.

Ідеологічний підхід до управління розвитком забезпечує єдність та цільовість дій. Він стимулює формування інтелектуального сприйняття спільної стратегічної мети серед керівників та персоналу, забезпечуючи відсутність розбіжностей у розумінні та виконанні завдань.

Ідеологія також впливає на формування корпоративної культури, що визначає, як співробітники сприймають та втілюють стратегічні завдання. Це робить інтелектуальний аспект управління розвитком більш збалансованим та адаптованим до потреб сучасного бізнесу.

Узгоджена ідеологія стає базисом між стратегічними планами та їхнім втіленням, впливаючи на вибір методів, технологій та підходів до управління розвитком. Вона визначає образ, який організація хоче мати у глобальному контексті, сприяючи формуванню інтелектуального капіталу.

Завдяки ідеологічному підґрунтю, управління розвитком стає не лише стратегічним, а й інтелектуальним процесом. Вона надає структуру та значення рішенням, роблячи їх відповідними цілям та цінностям організації. Ідеологія це керівна унікальність, яка веде організацію до досягнення стратегічної винятковості та стійкого розвитку.

У світлі інтелектуального сприйняття, ідеологія допомагає персоналу не лише виконувати завдання, але й розуміти їхній внесок у велику стратегічну картину. Це стимулює активну участь співробітників у процесі розвитку та формуванні інновацій.

Ідеологія відіграє ключову роль у залученні персоналу та створенні командного духу. Заглиблюючись у спільні цінності, колектив стає більш

об'єднаним та спроможним спільно працювати для досягнення стратегічних цілей.

Важливо підкреслити, що ідеологія вимагає постійного аналізу та оновлення. Зміни в економіці, технологіях чи суспільних цінностях можуть вимагати переосмислення стратегії та ідеологічних засад для забезпечення актуальності та конкурентоспроможності.

Ідеологічна риторика – це не лише декларація цілей, але й живий організм, який наповнює інтелектуальний аспект управління розвитком сенсом та значенням. Вона визначає не тільки стратегію, підкреслюючи доцільність та важливість, але й, надаючи вагомий інтелектуальний фундамент для стратегічного управління. Ідеологічний вимір управління розвитком також впливає на взаємодію зі зацікавленими сторонами. Компанії, що чітко визначають свою ідеологію, здатні легше спілкуватися та співпрацювати з клієнтами, партнерами та громадськістю. Це стає додатковим фактором успіху у вирішенні завдань управління розвитком.

Ідеологія також впливає на процес прийняття рішень у кризових ситуаціях, є орієнтиром та надає стабільність у складних умовах, допомагаючи уникати стресу та спрямовуючи енергію на пошук ефективних рішень.

Окрім того, ідеологія є важливим елементом виховання корпоративного громадянства та відповідальності. Вона визначає, як організація сприймає свою роль у суспільстві та як вона взаємодіє з екологічними, соціальними та етичними аспектами своєї діяльності.

Ідеологія стає каталізатором для інтелектуального розвитку організації. Коли кожен член команди розуміє глибинні принципи та цінності, він стає активним учасником в процесі прийняття рішень та впровадження стратегії. Інтелектуальний капітал організації зростає завдяки залученню та розвитку інтелектуальних ресурсів кожного працівника.

Ідеологія формує основи корпоративного громадянства. Відповідальність перед суспільством, довкіллям та споживачами стає не просто стратегічним рішенням, але вираженням основних цінностей. Організації, що керуються ідеологією, активно залучаються у розвиток соціальних та екологічних ініціатив.

Ідеологія сприяє розбудові ідеологічного капіталу, який є не менш важливим, ніж матеріальний або технічний капітал. Це відображає стійкість організації та її здатність залучати та утримувати талановитий персонал, ідеологія також впливає на психологічний клімат організації. Якщо працівники відчують, що їхні цінності співпадають з ідеологією компанії, це стимулює внутрішню мотивацію та підвищує загальний рівень задоволеності роботою.

У сучасному бізнес-середовищі, де конкуренція надзвичайно висока, ідеологія може стати ключовою конкурентною перевагою підприємств, які чітко визначають свої цінності та принципи, здатні привертати та утримувати клієнтів, а також будувати тривалі партнерства.

За допомогою чіткої ідеології підприємство може створювати та впроваджувати новаторські підходи, що допомагає йому залишатися конкурентоспроможним в умовах динамічних змін та невизначеності, визначати курс для інновацій та розвитку

Ідеологія є фактором, що сприяє внутрішній комунікації та співпраці. Коли всі члени команди розуміють загальні цінності та мету, це стимулює відкритість, довіру та ефективність внутрішніх комунікаційних процесів. Лідерство, що ґрунтується на ідеології, має додаткову силу. Лідер, який активно втілює і пропагує цінності та принципи організації, стає авторитетом для команди, що забезпечує її єдність та спрямованість.

Гнучкість управління та адаптивність до змін – це ще одна перевага ідеологічного підходу. Якщо цінності та стратегія організації відомі всім, це

дозволяє більш ефективно реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Ідеологія впливає на процес розвитку особистості та професійних компетенцій працівників. Співпраця в межах загальних цінностей та мети стимулює саморозвиток, що є важливим елементом стратегічного управління людським капіталом.

Ідеологія стає ключовим елементом бренду та маркетингової стратегії. Компанії, що успішно транслюють свою ідеологію, залучають споживачів, які поділяють їхні цінності, що визначає їхню вірність та довіру.

Висновки. Загалом, ідеологія є не лише окремим елементом управління, але і фундаментом, який об'єднує всі аспекти діяльності підприємств. Вона стає внутрішньою рушійною силою, що приводить до досягнення стратегічних цілей розвитку в гармонії з цінностями та ідеями, які стали основою існування підприємства. Ідеологія, як і будь-яка інша стратегічна концепція, потребує систематичного аналізу та оновлення. Зміни в суспільстві, технології чи конкурентному середовищі можуть вимагати переосмислення та модифікації ідеологічних принципів. Актуалізація ідеології є ключовою для того, щоб підприємство залишалося реактивним та здатним відповідати на сучасні виклики. Ідеологія як основа формування інтелектуального сприйняття стратегічної мети управління розвитком, визначає напрямки мислення та прийняття рішень на всіх рівнях організації. Це не лише теоретичний концепт, але й конкретна практика, що сприяє створенню цілісного підходу до управління.

Побудова конфігурації бізнес-ідеології новаторського типу вимагає системного та глибокого підходу, що охоплює всі аспекти діяльності компанії для досягнення високих стандартів ефективності та конкурентоспроможності, глибокого занурення в різні аспекти бізнесу, врахування змін в суспільстві та ринкових умовах, щоб створювати унікальне та стійке конкурентне переваги.

Подальша еволюція бізнес-ідеології новаторського типу включає активне залучення до екосистеми інновацій. Співпраця з стартапами, акселераторами та науковими установами сприяє обміну ідеями та впровадженню передових технологій.

Використана література:

1. Barthes R. *Mythologies*. Paris : Seuil, 1957. 239 p.
2. Prokhorova, Viktoriia V. et al. (2022) «Business Ideology as a Reflection Reaction to Socioeconomic Realities in Conditions of Constructive Destabilization» *The Problems of Economy* 4:177-185. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-4-177-185>.
3. Божанова О. В. Ідеологія бізнесу в умовах конструктивної дестабілізації. *Цифрова трансформація фінансової системи України та країн V-4 в умовах євроінтеграції. Digital transformation of the financial system of Ukraine and V4 countries in the context of European integration: збірник тез III міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (Дубляни, 26 квітня 2023 р.). Частина I. Дубляни: ЛНУП, 2023. С. 71-73.
4. Глушко Т. П. Нова економічна ідеологія як стратегічний вектор України. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Випуск 39 (52). 2018. С. 128-137. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/25124>.
5. Луман Н. Вступ до системної теорії. Київ : Логос, 2007. 359 с.
6. Мангайм К. Ідеологія та утопія. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2008. 370 с.
7. Маркс К., Энгельс Ф. *Немецкая идеология* // Маркс К., Энгельс Ф. Соч., Т. 3. М., 1955.
8. Пилипенко Г.М., Пилипенко Ю.І. Інституціональні інновації як фактор інноваційного розвитку національної економіки. *Економічний вісник НГУ*. Випуск №2 (26). 2009. С. 34-40.
9. Стадник В. В., Гончарук О. В. Мотиваційні можливості моделі усебічного інноваційного розвитку для реалізації підприємницького лідерства. *Актуальні проблеми економіки та підприємництва в умовах викликів і загроз : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., 20 квіт. 2023 р., м. Кропивницький / М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. економіки та підприємництва ; [редкол. : О. М. Левченко, В. В. Зайченко та ін.]*. – Кропивницький : РВЛ ЦНТУ, 2023. С. 123-125. URL: <https://www.kntu.kr.ua/doc/science/zahody/vikl/2023/3-tez.pdf#page=124>.
10. Фуко М. *Археологія знання*. Київ: Ніка-Центр, 1996. 208 с.
11. Щуров І. В. Формування економічної ідеології енергетичної безпеки держави. *Бізнес Інформ*. 2022. №12. С. 29-36.

References:

1. Barthes R. *Mythologies*. Paris : Seuil, 1957. 239 p.
2. Prokhorova, Viktoriia V. et al. (2022) "Business Ideology as a Reflection Reaction to Socioeconomic Realities in Conditions of Constructive Destabilization" *The Problems of Economy* 4:177-185. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-4-177-185>.
3. Bozhanova O. V. Ideolohiia biznesu v umovakh konstruktyvnoi destabilizatsii. Tsyfrova transformatsiia finansovoi systemy Ukrainy ta krain V-4 v umovakh yevrointehratsii. Digital transformation of the financial system of Ukraine and V4 countries in the context of European integration: zbirnyk tez III mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii (Dubliany, 26 kvitnia 2023 r.). Chastyna I. Dubliany: LNUP, 2023. S. 71-73.
4. Hlushko T. P. Nova ekonomichna ideolohiia yak stratehichnyi vektor Ukrainy. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova*. Vypusk 39 (52). 2018. S. 128-137. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/25124>.
5. Luman N. *Vstup do systemnoi teorii*. Kyiv : Lohos, 2007. 359 s.
6. Mannheim K. *Ideolohiia ta utopiia*. Kyiv : DUKh I LITERA, 2008. 370 s.
7. Marks K., Энгельс Ф. *Немецкая идеология* // Marks K., Энгельс Ф. *Соч.*, Т. 3. М., 1955.
8. Pylypenko H.M., Pylypenko Yu.I. Instytutsionalni innovatsii yak faktor innovatsiinoho rozvytku natsionalnoi ekonomiky. *Ekonomichnyi visnyk NHU*. Vypusk №2 (26). 2009. S. 34-40.
9. Stadnyk V. V., Honcharuk O. V. Motyvatsiini mozhlyvosti modeli usebichnoho innovatsiinoho rozvytku dlia realizatsii pidpriemnytskoho liderstva. Aktualni problemy ekonomiky ta pidpriemnytstva v umovakh vyklykiv i zahroz : materialy vseukr. nauk.-prakt. konf., 20 kvit. 2023 r., m. Kropyvnytskyi / M-vo osvity i nauky Ukrainy, Tsentrlnoukrain. nats. tekhn. un-t, kaf. ekonomiky ta pidpriemnytstva ; [redkol. : O. M. Levchenko, V. V. Zaichenko ta in.]. – Kropyvnytskyi : RVL TsNTU, 2023. S. 123-125. URL: <https://www.kntu.kr.ua/doc/science/zahody/vikl/2023/3-tez.pdf#page=124>.
10. Fuko M. *Arkheolohiia znannia*. Kyiv: Nika-Tsentr, 1996. 208 s.
11. Shchurov I. V. Formuvannia ekonomichnoi ideolohii enerhetychnoi bezpeky derzhavy. *Biznes Inform*. 2022. №12. С. 29-36.

Viktoriia V. Prokhorova

Doctor of Economics, Professor,
Ukrainian Engineering and Pedagogics Academy, Kharkiv, Ukraine

Anna S. Zaitseva

Ph.D in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of International Economic Relations
named after Artur Golikov,
Kharkiv National University named after V.N. Karazin, Kharkov, Ukraine

CONSTRUCTION OF THE CONFIGURATION OF BUSINESS IDEOLOGY OF THE INNOVATIVE TYPE IN THE MANAGEMENT OF ENTERPRISE DEVELOPMENT

Abstract. Due to the ideological orientation, development management becomes not only a decision-making system, but also a means of creating a unique image of enterprises on the market. This is important because competitiveness and sustainability are based on understanding one's own ideology; it influences decisions, culture and strategies, creating the basis for the intellectual perception and realization of the strategic purpose of development management. The ideological approach to development management also helps to adapt to changes in the external environment. Based on specific values and principles, it allows you to adequately respond to challenges and opportunities, ensuring consistency in decision-making in new conditions. Innovative business ideologies define a modern approach to the creation and development of enterprises. First of all, it requires an understanding that ideology defines the values and goals of the organization. In building the configuration of an innovative type of business ideology, it is important to pay attention to flexibility and adaptability, readiness to quickly respond to changes in market conditions and technological progress. An ideological approach to development management ensures the unity and purposefulness of actions. It stimulates the formation of an intellectual perception of a common strategic goal among managers and staff, ensuring that there are no differences in the understanding and performance of tasks. Ideology affects the formation of corporate culture, which determines how employees perceive and implement strategic tasks. This makes the intellectual aspect of development management more balanced and adapted to the needs of modern business. Building an innovative business ideology configuration is a multifaceted process that includes a number of strategies and practices for success in today's business world.

Keywords: construction, configuration, innovative business ideology, process approach, management, development, enterprise.